

Погибија Блажа Б. Бошковића – Радован Бећировић

1. Послушајте, браћо моја мила,
2. За ноћ једну каква ли је била,
3. За ноћ једну срамну и ријетку,
4. У крвавом двадестом вијеку.
5. Та ноћ и сад страшно дјело крије
6. За њ'га нико одговара није.
7. Кад су оно државице мале
8. Као средство мегдан изабраше,
9. Да с' оштријем гвожђем на попрешту
10. Своја права у султана ишту.
11. Црна Гора за то прва крену
12. Но слушајте злу судбину њену:
13. На првоне ратноме конаку
14. Враг донесе судбу наопаку,
15. Јер проклета „Косовска вечера“
16. Свуд Србина наоди и ћера,
17. Па и ове историјске ноћи
18. Смје у логор црногорски доћи,
19. Те се српска не укрца војска,
20. У бедеме паше Скадарскога.
21. Све се ниже двадесто стољеће,
22. Ал' то панут у заборав неће,
23. Но ће гусле ту крваву слику
24. Изнијети свјету на видику,
25. Да докажу чија уби стража
26. Брђанина Бан-војводу Блажа.
27. Бијаше се облак диго густе
28. Арбанију земљу да опусти,
29. Да покаје витешке гробнице,
30. Владаоца зетске престонице;
31. Ал' то морска облачина није,
32. Кроз гудуре љуте Арбаније,
33. Нит' је тама панула толика,
34. Него двадес' хиљада војника.
35. То је одред Зетске бановине,
36. Тражи Скадар или да погине.
37. Но та сила сама не бијаше,
38. Пред њом соко тица летијаше,
39. Оштру сабљу у рукама стиска,
40. Па га стоји кроз облаке писка.
41. Крсташ орле крила гвозденије
42. С војском бану на крај Арбаније
43. То бијаше витез и племићу,
44. С Орје Луке Блажо Бошковићу.
45. Мрк каурин што га није лако -
46. Е јадан ти Бан-Војвода Јанко
47. Мрка брка, а мркога лица,
48. Страшна чела поврх трепавица,
49. Зорна стаса, широкије леђа,
50. Рекао би - Срђа Злопоглеђа.
51. Два му ока горе ка планета,
52. Зоран јунак овога свијета,
53. Црн му перчин бијел врат прекрио
54. Ка да му је црн гавран засио.
55. Када дија гора се савија,
56. А кад збори, модар плам избија,
57. А кад зубом бијелијем шкрине
58. Би рекао да жив огањ сине.
59. А у злато замотао тјело,
60. На њему је војвотско ођело;
61. До тјела му од риса вањела
62. Да га чува пеко Бардањела,
63. У случају студеније дана.
64. Па кошуља која није ткана,
65. Но од златне жице преплетана,
66. А низ бедре од чохе димије,
67. Ширит златни до кољена бије,
68. У џамадан прси запучио,
69. Из Стамбола што је поручио.
70. Златне гране притиснуле свега,
71. Ни султан га не носи љепшега;
72. Па по њему од злата доламу
73. И сто пуца на јелеку саму.
74. Навукао чизме с врх местава
75. Свиленим се пасом обмотава,
76. За пас меће љута самокреса
77. Што стријеља орла под небеса.
78. Троје тока једне по другијем,
79. Описат их добро не умијем:
80. Једне слите а друге су вите,
81. А треће се као злато свите.
82. Све то бјеше навалио на се
83. Па по њима од сабље кајасе,
84. На кајасе сабљу на гајтане
85. Што је била царева катане.
86. Но кад Султан ратова на Кроју
87. Скендер бег је задоби у боју,
88. Но кад нест Кастриота Ђорђе
89. Њему сабља на Цетиње дође,
90. Ту је виле од хрђе чуваше,
91. И данас је Бошковићу даше
92. Да он с њоме по старински мане
93. Као некад Скендер-беже бане.
94. Па на грло крст рускога цара,
95. Што на исток сунцу одговара,
96. И најпотље ћурак од међеда
97. Да му злату зарђати не да.
98. Још на главу калпак и челенку,
99. Па пред војском бану на зеленку.
100. Оштру сабљу баца у облаке,

101. У бијеле дочекује руке,
102. Но ево ти несретнога часа,
103. Кад Бошковић под Фундину стаса,
104. Ту велику војску улогори,
105. А ратне им налоге отвори:
106. „Чујте, рече, браћо Црногорци,
107. Витешкијех јунака потомци,
108. Ја сам срећан што м' у дио паде,
109. Те прилика вака ми се даде,
110. Од остале свите црногорске,
111. Да сам вођа најхрабрије војске,
112. Осим Бога и краља мојега
113. Ја до Скадра немам старијега,
114. Те ми дужност војничка налаже
115. Ратни поход да се војсци каже,
116. Потреба је Црне Горе така
117. Да отмемо Скадар у Турака.
118. Јер нас за њ'га историја веже,
119. Ту се љуга Арбанија леже
120. Па нам тамо похитати ваља
121. На бедеме Вукашина краља,
122. Кога кваси из прси отока
123. Вјерне љубе Мрњачевић Гојка;
124. Да узмемо ту крваву луку
125. На хитање и на брзу руку
126. Нек Турчину изненада биде,
127. Када свезан из Скадра изиде.
128. Јест, на Скадар тврди полазимо,
129. Ал' војнички углед да пазимо!
130. Зато добро чујте Црногорци
131. Нек послушност царује у војсци,
132. Да не реку с мора Талијанци
133. Глупи ли су словенски балканци.
134. Што ће нама војна дисциплина,
135. Ми имамо адет од старине,
136. С чим чувасмо Црну Гору нашу
137. Да поштује чета харамбашу,
138. А он с њима зло и добро свако
139. Да дијели - и сад ћемо тако!
140. Сви напријед с Божијом помоћи,
141. И на море брзо ћемо доћи.
142. У тај српски Скадар од старина,
143. Немојте се плашити планина
144. Дечић, Тузи и два Бардањола
145. И Тарабош и Брдица гола
146. Биће наши за неђељу дана,
147. Моја дична војско одабрана!
148. Осмог дана Скадар освојисмо
149. И на море коње напојисмо,
150. Нек вапори црногорски бану,
151. Низ крваву ријеку Бојану,
152. Јер кад бисмо много двоумили,

153. Турци бише Скадар утврдили,
154. Направили жице и окопе,
155. А тражили помоћ од Европе.
156. Лако бише свијет умолили,
157. И нас бише од Скадра одбили,
158. Јер Европа сва ће да се бори,
159. Да не дође Скадар Црној Гори,
160. Да његова не узмемо права,
161. Јер је Скадар Арбанији глава.
162. А Европа око ње се мучи,
163. Да у канџе своје је прикучи,
164. Која главу тврду не преклања
165. Никаквоме цару од постања,
166. Зато јуриш на неспремне Турке
167. С московкама у бијеле руке,
168. Ће се жице зубима сијеку
169. Гледаћете мене на зеленку,
170. Да ви служим за примјер војника,
171. Јер ми дужност налаже толика,
172. Човјек није смрти ко се плаши,
173. То су стари доказали наши,
174. Црногорац у бој кад је хтио,
175. Живот му је најпотоњи био
176. Сви су сложни за слободу били,
177. Те су цио свијет задивили,
178. За тај примјер треба да служимо,
179. И аманет свети продужимо,
180. И више ви рећи немам ништа,
181. Него да сте спремни за бојишта
182. За план ратни ја ћу се старати,
183. Ја ћу знати кад ћу ударити
184. Ко мој правац крене да развали
185. За мене ће бит ситан и мали
186. Ја ћу с вама у логору бити,
187. Срећна зора докле нам засвити,
188. Зато спремни за тога будимо,
189. Да на Дечић Турке пробудимо“.
190. То изрече па под шатор оде,
191. А уз пратњу велике господе,
192. Ал' судбина није шћела тако,
193. Но преврну ћурак наопако;
194. Заспа Блажо под шаторско крило,
195. Сад слушајте шта је с њиме било:
196. Ноћ бијаше мрачна и тумала,
197. Студена је киша ударала,
198. Бјеше сјајни мјесец потамнио,
199. А облак се на исток нанио,
200. Кроза њ' црни свилутаху знаци,
201. Све кржаве сабље и барјаци
202. Прелијећу с југа пут сјевера,
203. А ствара се у логор зајера.
204. Нит Данице бјеше ни Влашића -

205. То знак први од крвопролића
206. Да ће турско царство да пропадне
207. И да Србин на ноге устане.
208. А под силом небескога свода,
209. Мирно спава велики војвода,
210. Око њега војска на логоре
211. Разапела војничке шаторе
212. И свуд честе постављене страже,
213. Да се каква напаст не покаже,
214. Но кад ноћи половина бјеше
215. У логору пушке загрмјеше
216. Јер уљезе зликовачка банда,
217. У сред црне ноћи изненада,
218. Свилуће им злато низ грбове
219. Као мјесец кроз гране врбове —
220. Сваки бјеше господскога лица
221. Ка да служе некаквога принца;
222. У капуте дуге запучени
223. И на грдно дјело научени,
224. Те су прву преварили стражу
225. Да су пошли господину Блажу.
226. Кад пред шатор зликовци стигоше,
227. На бајонет крило подигоше,
228. Зликовце је ухватила страва
229. Кад виђоше лава како спава,
230. Притискао сабљу под бедрицу,
231. На самокрес турио десницу.
232. Ко је доша да је мога знати
233. Не би смјели у њега гледати,
234. Ал' у страху изметнуше пушке,
235. Те му прси опалише мушке.
236. Крв обоји гране од јелека
237. Ал' нит јекну нити залелека.
238. Док приђоше змије послушнице
239. Те му дивно наградише лице,
240. И разбише чело на четворо,
241. Куку теби ноћас Црна Горо!
242. Скупо ли те смрт његова кошта
243. Под тврдијем Скадром ниокошта!
244. Те се ноћи црна слутња крила,
245. За крв праву која се пролила,
246. Јер се строго наређење дава,
247. Да свако мирно под шаторе спава
248. Док питоме запјеваше птице
249. А усташе војне јединице,
250. Свуд тишина, а хатови вреште
251. Војска чека трубе да запиште.
252. Дан освану, а сунце огрија,
253. Ал' још војна не јечи борија.
254. Војска спремна па се сама чуди
255. Витез Блажо зашто се не буди?
256. Док се загна једно Црногорче

257. Па из гласа говорити поче:
258. „Устај, Блажо, са сабљом у руци,
259. Утекоше са Дечића Турци!
260. Знаш ли синоћ како си нам река
261. Па те ево силна војска чека,
262. Да се Скадру бијеломе креће“.
263. Али Блажо ни да чује неће,
264. Нека Турчин чека, нек не бјежи!
265. Он у крви до рамена лежи;
266. Врућа су га изломила зрна
267. А два брка помршена црна,
268. У прсима срце опаљено,
269. А јуначко чело разваљено.
270. Задовијек заклопио очи,
271. А низ њега крвав мозак точи.
272. Десна му је рука оронула,
273. А у крви сабља потонула.
274. Кад је војска за те јаде чула
275. Море суза залуд је просула.
276. Сви жаљаху војсковођу, свога
277. И судбину Скадра бијелог.
278. Но не прође ни два сата дана,
279. Нанијеше Бошковића бана
280. На крвава војничка носила,
281. Еј судбино горка и немила.
282. Необична дана и спровода,
283. Што дочека велики војвода.
284. Да га носе ка мало дијете
285. Без челичне топовске лафете,
286. На којој се наки јунак носи
287. Смрт проклета када га покоси!
288. Нит имаше часног свештеника,
289. На немилост књаза нашљедника,
290. Да сахране другог Страхинића
291. Само тужно братство Бошковића.
292. Глас одјекну с' мора до Дунава
293. Уби неко Бошковића лава.
294. Свако се чуди ко закла витеза,
295. У логору црногорског кнеза.
296. Ко с' усуди, душа му проклета,
297. Те витеза кријући мушкета,
298. Питали су у логору стражу:
299. „Шта би лаву Бошковићу Блажу?“
300. Стража каза: „Не смије се знати,
301. Па да ћемо сви животе дати,
302. И не смије нико да нас пита,
303. Авет га је заклала манита,
304. Која ништа урадит не знаде
305. Без сокола Блажа што украде“.
306. Кад смакоше тог великог мужа
307. С Орје Луке и бијела Спужа,
308. Заплакаше виле у пештере,

309. Киша пада гријех да опере.
310. Пита Скадар ријеку Бојану:
311. „Ђе' то војска Црногорска стану?“
312. Онда Зетска поче јадит вила:
313. „А ох, Блажо, узданице мила
314. Ко те уби мучки иза плећи?“
315. „Уби онај... не смије се рећи“
316. Али смијем судбом погодити
317. Доцкан ће те Брђанка родити.
318. Кад шће Скадар да отмеш Европи,
319. Тебе поган гурну и утопи,
320. Ђе му мушка бјеше рукавица
321. Да ти пише мегдан кукавца,

322. Него мучки приђе изненада
323. Међу војске двадесет хиљада
324. У сред мрака, у поноћној тмуши,
325. Кад тијело дава живот души,
326. Притиште те псоглава аждаја
327. Дични сине Бошковића Баја,
328. И закла те међу оба ока
329. У сред црне ноћи без свједока.
330. Гадни отров по срцу ти кану
331. Те стуб трећи Црне Горе пану.
332. А нека га, срамота га била,
333. Што подломи свој крајини крила.